Týdenní šachové monitoringy

(„Šachové čtení na víkend“)

Březen 2021

1. – 5. března 2021:

Šachové čtení na víkend: Carlsenův spor se svazem a sedmnáctiletá slovenská rozhodčí

Co se událo v šachovém světě během uplynulého týdne? Server Lidovky.cz informoval o neshodách nejlepšího šachisty současnosti Magnuse Carlsena s norských šachovým svazem. Měsíčník Prahy 5 připomněl 94. narozeniny Josefa Čermáka, zakladatele smíchovského šachového klubu a organizátora mnoha turnajů, a slovenský deník Nový Čas přinesl příběh Emy Romanové. Ta se stala šachovou rozhodčí v pouhých 17 letech. Příjemné víkendové čtení!

Lidovky.cz: Hazard ohrožuje šachového šampiona. Naštvaný Carlsen se kvůli penězům od sázkovky hádá s krajany

Žebříček nejlepších šachistů světa sice stále vede norský velmistr Magnus Carlsen (2847 ELO), ale už ne tak suverénně jako dříve. Slušný náskok si sice mistr světa stále udržuje, před druhým americkým velmistrem Fabianem Caruanou má náskok 27 bodů a před třetím, čínským velmistrem Dingem Lirenem, 56 bodů, ale důvodem může být absence většiny ratingovaných turnajů kvůli koronavirové krizi.

Pětka: Josef Čermák oslavil již své 94. narozeniny

Nestor Šachového klubu Smíchov Josef Čermák oslavil koncem ledna své 94. narozeniny. Narodil se a dětství prožil v Pardubicích. Po druhé světové válce se podílel na budování pohraničí, vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě.

Takto Josef Čermák zahajoval šachový turnaj Seniorka

ŠACHY

Josef Čermák oslavil již své 94. narozeniny

Nestor Šachového klubu Smíchov Josef Čermák oslavil koncem ledna své 94. narozeniny. Narodil se a dětství prožil v Pardubicích. Po druhé světové válce se podílel na budování pohraničí, vystudoval Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě. V Praze na Smíchově se trvale usadil se ženou v roce 1960 a spolu s mezinárodní šachovou mistryní Růženou Suchou Dobiášovou v roce 1974 založil Šachový klub Domu kultury a kovoprůmyslu na Smíchově, čímž se podařilo obnovit tradici smíchovského šachu, založenou v roce 1913 Janem Kvíčalou, kterou bohužel přerušila druhá světová válka. Ve druhé polovině sedmdesátých let 20. století pracoval i jako zástupce starosty tehdejší smíchovské radnice.

U šachové veřejnosti se Josef Čermák zapsal především jako neúnavný organizátor šachových turnajů pro mládež i dospělé. Mezi dnes již tradiční turnaje možno zařadit „Turnaj generací", „Seniorka", „O vánočního kapra", „Turnaj kosmonautů" či „Smíchovský soudek", který v roce 2019 dospěl již do svého 35. ročníku a stal se tak nejstarším turnajem pořádaným ŠK Smíchov (v roce 2020 musel být tento i další uvedené turnaje mimo „Kosmonauty" a „Seniorku" vzhledem ke koronaviru zrušen). Po změnách v roce 1991 Josef Čermák zakládá občanské sdružení ŠK Smíchov a svoje aktivity zaměřuje zejména na mládež.

K nejznámějším šachistům, kteří prošli smíchovskými mládežnickými turnaji, náleží třeba i šachový velmistr David Navara či šachový talent ČR roku 2016, nyní osmnáctiletý velmistr – Thai Dai Van Nguyen.

Za všechny šachisty i další příznivce hry královské tedy popřejme Josefu Čermákovi hodně zdraví a životního optimismu do dalších let v osobním i šachovém životě. ■

U šachové veřejnosti se Josef Čermák zapsal především jako neúnavný organizátor šachových turnajů pro mládež i dospělé.

Vladislav Pivoňka,
předseda ŠK Praha-Smíchov

Lidové noviny: Lev mění teritorium

Zatímco ve fotbale zimní přestupní termín již skončil a fungoval výhradně mezi kluby, v šachu je všechno otevřenější. Přestupuje se stále – a nejen mezi kluby, ale i mezi národními reprezentacemi.

Lev mění teritorium

PAVEL MATOCHA

Zatímco ve fotbale zimní přestupní termín již skončil a fungoval výhradně mezi kluby, v šachu je všechno otevřenější. Přestupuje se stále – a nejen mezi kluby, ale i mezi národními reprezentacemi.

Jako rána z děla s mnoha ozvěnami rezonuje nyní v šachovém světě oznámení arménského velmistra Levona Aronjana, aktuálně

ŠACHY

pátého nejlepšího hráče světového žebříčku, že přestupuje do americké šachové federace. Aronjan přijal nabídku amerického miliardáře a velkého šachového mecenáše Rexe Sinquefielda, aby se přestěhoval do Saint Louis a začal hrát pod vlajkou s hvězdami a pruhy.

Co se stalo, že arménský patriot, který tento malý třímilionový národ (nepočítáme-li tedy Armény v diaspoře) dovedl k neuvěřitelným třem zlatým olympijským medailím i titulu mistrů světa, se rozhodl opustit vlast a začít reprezentovat USA?

V pozadí je politická revoluce, ke které v Arménii došlo před několika lety. Když v úřadu skončil prezident a velký příznivec šachu Serž Sargsjan, skončila tím i zlatá éra arménského šachu, doba, kdy se arménští velmistři těšili nejen obrovské národní úctě, ale i velkorysé státní podpoře. Současný premiér Nikol Pašinjan nejen neplnil své sliby (např. že zajistí pro arménskou reprezentaci superpočítač a že i jinak bude velmistry podporovat), ale o velmistru Aronjanovi se vyjadřoval nehezky a zpochybňoval, že má v šachu ještě nějakou budoucnost. A tak Levon řekl Jerevanu sbohem.

Připomeňme si dnes jednu z mnoha fantastických partií velmistra Aronjana, jak porazil mistra světa Magnuse Carlsena na jeho domácí půdě.

Aronjan–Carlsen
Altibox Norway Chess 2017

V této mnohokrát hrané pozici Čebaněnkovy varianty slovanské obrany se běžně hrávalo 10.Dc2, po čemž se černý uvolňoval tahem 10...e5 s následnou výměnou většiny centrálních pěšců. Arménský velmistr zde ale přišel se zajímavou novinkou...

10.Sc2!? Vd8 Pointa Levona tahu je právě v zabránění typickému postupu černého! Na 10...e5 by totiž přišlo 11.Jxd5! cxd5 12.Sxb4 Dxb4 13.dxe5 Je8 14.cxd5 a bílí pěšci v centru jsou strašidelní.

11.a3!! Neuvěřitelný tah. Bílý obětuje nejprve pěšce, a následně ještě kvalitu...

11...Sxa3 12.Vxa3 Dxa3 13.c5 Smysl oběti je nyní krásně vidět – černá dáma je nejen odříznuta od zbytku své armády, ale navíc hrozí, že ji bílý uloví... Například kdyby černý bezstarostně pokračoval tematickým tahem 13...e5, přišlo by 14.Jb1 Da2 15.Sb4 Je4 16.Sxe4 dxe4 17.Jc3 Db2 18.Ja4 Da2 19.Jd2 exd4 20.exd4 Jf6 21.Jc3 Db2 22.Jc4 a dáma je chycena.

13...b6! Jediný tah, po kterém dáma nepadne.

14.b4 Je4 15.Jxe4 dxe4 16.Sxe4 Vb8 Černá dáma sice žije, ale stále stojí v ofsajdu, odkud do hry nemůže zasáhnout. Naproti tomu bílé figury jsou připraveny zaútočit na osamoceného černého krále.

17.Sxh7!! „Pokud by olympští bohové hráli šachy, hráli by je přesně takto!" komentoval tento tah velmistr Alex Yermolinsky.

17...Kxh7 18.Jg5+ Kg8 19.Dh5 Jf6 20.Dxf7+ Kh8 21.Dc7 Zatímco černá dáma je stále na prázdninách na poli a3, bílá plení černou pozici.

21...Sd7 22.Jf7+ Kh7 23.Jxd8 Vc8 24.Dxb6 a bílý stojí na výhru. Po dalších – nikoliv již bezchybných – jedenácti tazích se mistr světa vzdal. **1-0**

Nový Čas: Najmladšia šachová rozhodkyňa má 17 rokov!

Obrovský úspech! Eme Romanovej zo Skalice (17) sa v decembri minulého roku podarilo úspešne absolvovať školenie šachových rozhodcov. Organizujú ho ženská komisia Mezinárodnej šachovej federácie (FIDE) a Európska šachová únia. Vo veku 17 rokov sa tak stala jednou z nejmladších rozhodkýň na svete. Prejsť náročnou skúškou přitom dokázala iba polovica z prihlásených žien z celej Európy.

GIÓNY

www.cas.sk

Ema je slovenská

Autor: lut | Foto: aer, europechess.org

SKALICA - Obrovský úspech! Eme Romanovej zo Skalice (17) sa v decembri minulého roku podarilo úspešne absolvovať školenie šachových rozhodcov. Organizujú ho ženská komisia Medzinárodnej šachovej federácie (FIDE) a Európska šachová únia. Vo veku 17 rokov sa tak stala jednou z najmladších rozhodkýň na svete. Prejsť náročnou skúškou přitom dokázala iba polovica z prihlásených žien z celej Európy.

Stať sa šachovou rozhodkyňou a úspešne zložiť skúšku nie je vôbec jednoduché. Svedčí o tom aj fakt, že zo 17 prihlásených účastníčok z celej Európy ju zvládlo iba 8, medzi nimi aj mladučká Ema. Štvorhodinový test jej dal poriadne zabrať. „Otázky mali overiť naše schopnosti od

Queen´s Gambit:

Najmladšia šachová rozhodkyňa má 17 rokov!

Podľa Emy sa v šachu skrýva veľa lekcií do reálneho života.

počítania ratingov a titulov, párovania na turnajoch a znalosti anti-cheatingu až po reálne situácie, ktoré sa stali, alebo môžu stať. **Od štandardných testov v našich školách bol test iný hlavne v tom, že ku každej svojej odpovedi bolo treba vysvetliť prečo a na základe čoho sme urobili takéto rozhodnutie, čiže nejaké tipovanie odpovedí neprichádza do úvahy,"** opisuje študentka bilingválneho gymnázia, ktorá musela pred samotnou skúškou absolvovať aj podrobné školenie. „Prebiehalo online v angličtine cez Zoom od pondelka do piatka, každý deň 4 hodiny a v sobotu nasledoval test. Prednášajúci boli IA Takis Nikolopoulos z Grécka a sekretárka ženskej komisie FIDE IA Ilaha Kadimova z Azerbajdžanu, obidvaja vysokouznávaní medzinárodní rozhodcovia," prezrádza. Len sedemnásťročná Ema tak už teraz môže robiť rozhodkyňu na slovenských turnajoch. Na tých medzinárodných smie byť do dovŕšenia 21 rokov zatiaľ iba pomocnou rozhodkyňou.

Svoju novú rolu si vyskúšala tento mesiac na bratislavskom turnaji Hybrid Cities Cup, kde sa zúčastnili tímy z Malmö, Osla, Barcelony a Bratislavy. Ten sa konal v Primaciálnom paláci pod záštitou primátora Matúša Valla. **„Partie sa hrali pomocou smart šachovníc, ktoré prenášajú ťahy zo šachovnice do počítača. Tak hráči nemuseli cestovať na turnaj do zahraničia a stretli sa len s hráčmi svojej krajiny,"** vysvetľuje nadaná šachistka. Pevne verí, že po skončení pandémie bude môcť zbierať cenné skúsenosti na rôznych podujatiach a turnajoch.

Šachové detstvo

Eme učarovala hra s čierno-bielymi figúrkami už ako šesťročnej. Jej potenciál si všimla učiteľka v základnej škole. Vášeň pre tento šport má však takmer celá jej rodina. **„Tatko hrával šachy celý život a momentálne je prezidentom Slovenského šachového zväzu, starší brat tiež kedysi hrával a po mne nastúpila ešte mladšia sestra,** ktorá je teraz slovenskou reprezentantkou v šachu," prezrádza s tým, že už odmalička myslela a pozerala na všetko logicky. Tento pre mladých ľudí nie úplne tradičný šport si obľúbila hneď z niekoľkých dôvodov. „Za šachovnicou miznú všetky spoločenské rozdiely a všetko, na čom záleží, je vaša myseľ tu a teraz. Zároveň sa v ňom skrýva veľa lekcií aj do reálneho života," hovorí. Hra je vrtkavá a nevyspytateľná. Najhorší je pre mladú Záhoráčku pocit, keď sa pre ňu výborne rozohraná partia v jednom nepremyslenom ťahu otočí a nie je cesty späť.

ČO TO ZNAMENÁ QUEEN´S GAMBIT

Anya Taylor-Joy

- Seriál je pomenovaný podľa šachového otvorenia, dámsky gambit, v ktorom hráč obetuje materiál, aby získal nejakú výhodu
- Seriál z roku 2020 sa stal svetovým trhákom na Netflixe
- Hlavnou postavou je mladá sirota Elizabeth Harmon (Anya Taylor-Joy), ktorá oplýva neobyčajným šachovým talentom

Vyškovský deník: Na 64 polích

Na 64 polích

Úspěch velmistra Pláta. V italském městě Bassano del Grappa se konal šachový otevřený turnaj se smíšenou účastí ve dnech 12. až 16. února. Časová kontrola 90 minut plus bonus 30 sekund. Nastoupilo 32 hráčů z deseti států. Výsledek: 1. Vojtěch Plát (ČR) 7,5(9), 2.-6. Anatole Vlachos (Řecko), Danyyil Dvirnyy, Antonio Loiacono (oba Itálie), Zala Urh (Slovinsko), Augustin Droin (Francie) 6, 7.-9. Kenny Solomon (RSA), Andrea Dappiano, Luigi Marco Ghiotto (oba Itálie) 5,5 bodu. Umístění dalších Čechů: 27. Jan Toman 3,5, 30. David Novotný 3 body.

Soutěž podnikových týmů. Organizovala FIDE online v několika skupinách podle zeměpisného rozložení. Náš tým Česká národní banka startoval pod vedením kapitána Roberta Kubíčka ve skupině Východ F. V konkurenci 40 týmů obsadili naši 9. místo v sestavě: Olga Sikorová (2215) 2,5-5, Magdalena Miturová (2219) 1-1, Pavel Slovák (1991) 4,5-6, Robert Kubíček (2141) 1,5-4, Jiří Pilný (1946) 2-4 a Pavel Stadler (1575) 3-4.

Peníze pro vítěze. V sobotu 20. února pořádal Šachový svaz ČR online Velkou Cenu (individuální soutěž) za účasti 44 hráčů. Pořadí vítězů: 1. Daniel Kožůšek (2327) 6,5, 2.-4. Tadeáš Baláček (2356), Jan Soural (2246), Josef Kratochvíl (2212) 5,5, 4.-8. Richard Mládek (2291), Radim Dostál (1976), Zdeněk Plášek (1957), Kirill Burdalev (2300) 5 bodů atd. Vklad do turnajů činí sto korun, prvních dvacet hráčů je pak finančně oceněno. Podrobnosti najdete na webu Šachového svazu ČR.

Vyškov. V neděli 14. února odehrálo již dvanáctý on-line turnaj Sportovního klubu Vyškov celkem 17 šachistů. Výsledek: 1. Jiří Zapletal (Zábřeh) 5,5(7), 2. Luboš Janíček (Merta Slavkov) 5, 3. Jiří Kůtek (Valdice) 5, 4.-5. Kristýna Dorazilová (Vyškov), Miroslav Jandl (Bojkovice) 4,5, 6. Radim Majetič (Vyškov) 4 body. Vítěze přemohl pouze šestý Majetič.

Velmistři proti sobě. Šachový svaz ČR organizuje propagační přátelské čtyřutkání „Čeští TOP velmistři ICCF (2550+) versus čeští TOP velmistři FIDE (2550+)", které je vůbec prvním historickým klání tohoto druhu jak v domácím, tak i celosvětovém měřítku. Oficiální zahájení proběhne 15. března. Základní tempo hry bylo stanoveno na 50 dní na 10 tahů. Hrají se 2 partie. Na první šachovnici se utkají Roman Chytilek s Davidem Navarou, na druhém Jan Žídů (kapitán koresp. šachistů) s Viktorem Láznickou (kapitán praktiků), na 3. Jiří Dufek s Peterem Michalikem a na 4. Pavel Sváček se Štěpánem Žilkou. Sudím bude mezinárodní rozhodčí ICCF Karel Glaser. Každý hráč, kterému se podaří zvítězit nad soupeřem, obdrží bonus ve výši deset tisíc korun.

Šachy v Srbsku. V Novém Sadu se konal ve dnech 21. až 27. února mezinárodní turnaj Third Saturday Mix 158 za účasti 23 šachistů z 9 zemí. Hrálo se dnes obvyklým tempem 90 minut na partii s bonusem 30 sekund za učiněný tah. Výsledek: 1. Pier Luigi Basso (Itálie) 7,5(10), 2. Nikita Petrov 7, 3. Martin Stukan 6,5, 4. Michail Brjakin (všichni Rusko) 6, 5.-10. Anatole Vlachos (Řecko), Roy Saptarshi, Amit Doshi Moksh (oba Indie), Sinisa Drazič (Srbsko), Dey Shakil (Indie), Andrej Sukovič (MNE) 5,5 bodu atd. Mezi účastníky bylo devět nositelů velmistrovského titulu. **(kal)**

8. – 12. března 2021:

Šachové čtení na víkend: Dámský gambit jako muzikál, Pythagorova věta na šachovnici neplatí

Nevíte, co číst tento víkend? Zkuste to se vzpomínkou Lidových novin a autora Pavla Matochy na jednu z nejpozoruhodnějších osobností československé šachové historie Richarda Rétiho nebo s články věnujícími se proběhlým konferencím, které se stejně jako soutěže přesunuly do online prostředí. Znovu se také psalo o seriálovém hitu Dámský gambit, příběh geniální šachistky Beth Harmonové se totiž dočká muzikálového zpracování.

Lidovky.cz: Šach mat ve vysokých tóninách. Z Dámského gambitu bude i muzikál

Produkční společnost získala práva na knižní předlohu úspěšného seriálu společnosti Netflix. Znamená to, že se zázračná šachistka Beth Harmonová podívá na divadelní prkna i v muzikálu. Zatím není jasné, kdy bude dílo hotové.

Horácké noviny: Šachy se přesunuly do on-line prostředí internetu

V měsíci únoru proběhly konference Krajského šachového svazu Kraje Vysočina a také celostátní konference Šachového svazu České republiky, které potvrdily zrušení všech šachových soutěží v sezóně 2020/2021. Přesto se šachy dále hrají…. Pochopitelně on-line, stejně tak, jak proběhly obě tyto konference.

18 / Čtvrtek 11. 3. 2021 SPORT Horácké noviny

Šachy se přesunuly do on-line prostředí internetu

TŘEBÍČ - V měsíci únoru proběhly konference Krajského šachového svazu Kraje Vysočina a také celostátní konference Šachového svazu České republiky , které potvrdily zrušení všech šachových soutěží v sezóně 2020/2021. Přesto se šachy dále hrají…. Pochopitelně on-line, stejně tak, jak proběhly obě tyto konference.

Na on-line konferenci Krajského šachového svazu Vysočina (KŠSV) delegáti zhodnotili minulý rok a pustili se do přípravy činnosti v aktuálním roce s ohledem na přípravu příští sezóny . Delegáti rozhodli o převedení prostředků připravených na financování krajských soutěží na další sezónu. Předsedkyně výkonného výboru KŠSV Eva Kořínková ze Žďáru nad Sázavou k minulé sezóně řekla : „Tyto soutěže s ohledem na protiepidemická opatření vůbec nezačaly a už se ani hrát nebudou. Pokud to okolnosti umožní, chtěli bychom zorganizovat alespoň dvě kola Ligy Vysočiny mládeže, čas si na ně necháváme do května a června."

S premiérou on-line, kdy se zástupci oddílů i svazu včetně republikového předsedy ŠSČR Martina Petra setkali za pomoci počítačové aplikace na síti, byla maximálně spokojena. „Po delší době jsme se zase mohli vidět, i když jen prostřednictvím webových kamer a monitorů. Přesto jsme i za to byli rádi," pochvalovala si předsedkyně KŠSV.

A připomněla, že šachisté právě díky zvládnutému přesunu do on-line prostředí, nemuseli ani v čase pandemie a nouzových stavů sportovní činnost dramaticky přerušit. „I když jen v náhradní podobě, tak jsme mohli hrát on-line turnaje i s pomocí počítačových aplikací trénovat, zdokonalili jsme se v počítačové gramotnosti," vypočítala pozitiva provizória Kořínková. „Přesto se i my moc těšíme, až se zase budeme moci setkávat osobně," dodala pro server Denik.cz

A skutečně. Šachy jsou snad, když to tak nevypadá, možná jeden z „nejkontaktnějších" sportů. Při fotbale nebo basketu se se svým soupeřem také potkáváte (při faulu dokonce i dotýkáte), ale při čtyřhodinové partii můžete přes šachovnici svého soupeře pozorovat…. Jak se chová, jestli je nervózní, dělá divné pohyby nebo třeba má tik v oku…. . To všechno šachisté vnímají a podle toho také mnohdy volí taktiku při partii.

Také cestování za soupeři má svoje kouzlo. I ty nejnižší soutěže družstev (hrají se na 5 nebo 8 šachovnicích) se hrají krajské, protože například v rámci třebíčského okresu hrají soutěže pouze dva kluby, třebíčský ŠK Caissa a oddíl TJ v Náměšti nad Oslavou. Proto i v té nejnižší regionální soutěži hrají kluby v rámci kraje rozdělené do skupin západ nebo východ kraje. A tak je možno spojit cestu na zápas s určitým výletem do míst, kam byste se třeba nikdy nedostali . Já jsem před několika roky ani netušil, kde jsou třeba vesnice Jámy nebo Oudoleň. Jámy jsou na Žďársku a Oudoleň na Havlíčkobrodsku, už dlouho se tam hrají soutěžně šachy a obě vesničky jsou velmi pěkné.

Klasické soutěžní partie se hrají na 2 x 90 minut na 40 tahů. Standardně stává, že některé partie skončí už za hodinu nebo dvě, ale někteří „dumavější" šachisté mohou hrát svoji partii třeba 4 až 5 hodin. Každý hráč hraje v takovém zápase pouze jednu partii a v jednom družstvu je 8 hráčů. Vzhledem k tomu, že moje partie jsou zpravidla „rychlejší", tak třeba v Humpolci se vždy stihnu podívat do blízkého parku na švestičku z Hujerovy zahrádky anebo na pamětní desku, kterou věnovali svému nejznámějšímu přistěhovalci jeho spoluobčané. Hrát šachy je také způsob potkávání, které nám v této době tak chybí. V těchto nižších soutěžích jsou šachy ryze amatérským sportem a zpravidla setkáváním přátel, takže k tomu patří i určité posezení, poklábosení (pochopitelně mimo hrací místnost, kde se mluvit nesmí).

Bohužel, většina šachových oddílů v našem třebíčském okrese v 90-tých letech minulého století zanikla. Takže například vyhlášený Štěpánský turnaj, který se hrával každoročně 26. prosince v „Bílém domě" v Moravských Budějovicích a kde se scházelo až 60 šachistů z celého okresu, zůstal jen nostalgickou vzpomínkou.

Nepřímým důsledkem současné krize je také to tíživá ekonomická situace šachových oddílů, kdy došlo vzhledem k ekonomické nejistotě ke ztrátě sponzorů, což souvisí také s pronájmem hracích místností. Třebíčský oddíl ŠK Caissa musel hledat nové prostory, a proto využil nabídky města Třebíč a dohodl se na pronájmu multifunkčního sálu v nově rekonstruovaném Komunitním centru Moravia (v bývalém kině Moravia). Tento sál je využíván také pro kurzy tance nebo jógy, ovšem v neděli dopoledne se zde budou hrát šachy. Vzhledem ke zrušení soutěží a celkové karanténě se zde bohužel zatím žádný zápas neuskutečnil.

Přesto všechno, i v době covidové pandemie, se šachy hrají…. Hrají se on-line. Každý den se na šachových serverech odehrají tisíce partií a stovky turnajů. Je řada šachových serverů jako jsou například Chess.com, Lichess.org anebo server Chess24, za kterým stojí fenomenální současný mistr světa z Norska Magnus Carlsen. Na těchto doménách se dají hrát jednotlivé partie, ale také turnaje v různých délkách šachové hry. Můžete se na nich učit se hrát šachy, trénovat určité kombinace , řešit šachové úkoly, ale také prostě hrát.

Pro přihlášení se na šachový server si musíte zvolit svoji přezdívku-nick. Může to být vaše jméno, ale dost často je to skutečná přezdívka. A tak se vám může stát, že hrajete s Rybkou 006, Tlaskinem, Losnou01, Tondou Blanïkem, Krtkachovatelem anebo třeba Prdeláčkem .

Na serveru se můžete přihlásit do jednotlivých klubů nebo týmů, které mají své správce a ti vypisují jednotlivé turnaje pro své kluby nebo připravují také utkání mezi jednotlivými kluby, která mohou být i mezinárodní. Toto je vše dobrovolné, hrát můžete, i když nejste členem žádného šachového oddílu a také členství v on-line klubech není vázáno na členství v klasických klubech. Také můžete být členy více týmů a hrát jejich turnaje nebo zápasy.

Do sféry on-line se už také dostal kdysi velmi populární korespondenční šach. Sám si vzpomínám ještě z doby svého studia na gymnáziu(80-tá léta minulého století), kdy jsme hráli tuto soutěž a posílali poštou na druhou stranu republiky korespondenční lístek s natištěnou známkou v hodnotě 30 haléřů s lakonickým vzkazem : „9. Se3". Jedna partie se tak mohla hrát celý rok. Korespondenční šach se hraje i dnes, byť československou poštu nahradila ta elektronická. Zakladatel a „duchovní otec" našeho klubu ŠK Caissa Třebíč Miroslav Michálek se této soutěži věnuje a v minulém roce postoupil dokonce do finále 32.mistrovství světa v korespondenčním šachu. Nedávno se mu podařilo remizovat partii s úřadujícím mistrem světa A.Kochemasovem z Ruska.

Bohužel, byť se v celém článku snažím být optimistický, také šachový sport pandemie poznamenala . Celostátní konference Šachového svazu ČR , která proběhla předminulou sobotu, potvrdila zrušení všech soutěží na všech úrovních od 1. ligy až po jednotlivé okresy.

Na druhou stranu nabídla pod patronací svazu nové on-line soutěže klubů a jednotlivců na platformě Tornelo, kde je možno hrát klubové zápasy s připojením přes aplikaci ZOOM, tzn. že soupeře můžete u něj doma třeba v obývácku nebo kuchyni také vidět. Do partie může vstoupit při problémech rozhodčí, což se může hodit v případě třeba poruchy spojení.

Ivan Kovács, kapitán B mužstva ŠK Caissa Třebíč z.s.

Lidové noviny: Pythagorova věta neplatí

Přesně před sto lety byla zveřejněna jedna z nejkrásnějších a nejznámějších šachových studií historie. Tu koncovku s králem a jediným pěšcem na obou stranách, která vypadá na první pohled jako triviální a nezajímavá výhra černého, složil Richard Réti, šachista stejně pozoruhodný jako ona studie.

Pythagorova věta neplatí

PAVEL MATOCHA

Přesně před sto lety byla zveřejněna jedna z nejkrásnějších a nejznámějších šachových studií historie. Tu koncovku s králem a jediným pěšcem na obou stranách, která vypadá na první pohled jako triviální a nezajímavá výhra černého, složil Richard Réti, šachista stejně pozoruhodný jako ona studie.

ŠACHY

„Réti studuje matematiku, ale není suchým matematikem, hraje za Vídeň, ale není Vídeňák, je rozený Maďar, ale neumí maďarsky, mluví rychle a přitom koná rozvážně, a ještě se stane nejlepším hráčem šachu na světě, aniž dosáhne na korunu mistra světa. On je umělec-badatel, který se nezaobírá příčinou záležitostí, ale podstatou," prohlásil o osmnáctiletém Rétim slavný šachista Savielly Tartakower.

Dnes můžeme k této charakteristice dodat, že Réti byl nejlepším československým šachistou 20. století, že byl radikálním inovátorem šachových zahájení a zakladatelem tzv. Hypermoderní šachové školy, že ve své době držel rekord v simultánce naslepo (se zavázanýma očima hrál najednou proti 29 soupeřům, z nichž 21 porazil, s šesti remizoval a jen dvě partie prohrál) a že složil jednu z nejslavnějších šachových studií. Na ni se podívejme.

Bílý na tahu remizuje
Richard Réti
Kagans Neueste Schachnachrichten 1921

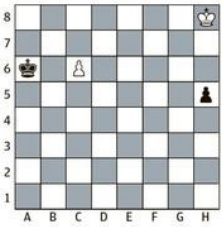

Na první pohled nemožné zadání, protože bílý král nemá šanci chytit černého pěšce, zatímco černý král bílého pěšce zlikviduje snadno. Každý vidí, že jak cesta 1.Kh7 h4 2.Kh6 h3..., ani cesta 1.c7 Kb7... k vytoužené remíze bílého nepřivedou. Jak má tedy postupovat?

Kouzlo řešení leží jednak ve faktu, že na šachovnici neplatí Pythagorova věta (cesta z jednoho kraje šachovnice na druhý po sloupci je přesně stejně dlouhá jako po úhlopříčce) a pak také v nemožnosti dělat dvě věci najednou (zároveň postupovat pěšcem do dámy a zároveň likvidovat pěšce soupeře).

1.Kg7! h4 2.Kf6! Kb6 (pokud černý postupuje dále pěšcem 2...h3, zremizuje bílý přiblížením se ke svému pěšci a jeho proměnou 3.Ke7 h2 4.c7 Kb7 5.Kd7 h1D 6.c8D)

3.Ke5! Kxc6 (pokud 3...h3, tak se bílý opět přiblíží je svému pěšci 4.Kd6 h2 5.c7 h1D 6.c8D)

4.Kf4 a bílý je ve čtverci proměny černého pěšce a pohodlně ho chytá.

Osm let po zveřejnění této studie se stejným motivem zachránil v reálné partii Frank Marshall, když byl zdánlivě prohraný s Frederickem Yatesem na slavném turnaji v Karlových Varech.

Yates – Marshall
Karlovy Vary 1929

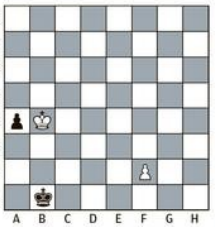

60...Kb2! (zdánlivě rychlejší přiblížení se k soupeřovu pěšci 60...Kc2? prohrávalo, protože po 61.f4 černý král ani nechytá bílého pěšce, ani nemůže pomoci k proměně svého)

61.Kxa4 (samozřejmě ne 61.f4??, to by po a3 byl černý rychlejší a ještě by partii vyhrál) **61...Kc3 62.f4 Kd4** a remis.

Richard Réti (* 28. 5. 1889, Pezinok) složil více pozoruhodných studií, ale slavným se stal i jako turnajový hráč.

A to zejména po roce 1924, kdy na turnaji v New Yorku nejen vyhrál první cenu za nejkrásnější partii (za nádhernou výhru nad Jefimem Bogoljubovem, kterou si můžete celou prohlédnout na Facebooku Chess Café), ale především tam porazil „neporazitelného" Josého Raula Capablanku, když mu chytil dámu uprostřed šachovnice. Byla to první prohra slavného Kubánce a tehdejšího mistra světa po osmi letech!

Předčasné úmrtí

Réti byl v druhé polovině dvacátých let dvacátého století jedním z nejčastěji zmiňovaných adeptů na zápas o titul mistra světa, ale nikdy se k němu nedostal. Možná i proto, že zemřel již v roce 1929, ve svých čerstvě dovršených 40 letech, na spálu.

Rokycanský deník: Šachové okénko Rokycanského deníku

Zánikem Rakousko-Uherska se z jeho nadvlády vymanily i všechny jihoslovanské národy. Vytvořily stát pod názvem Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, což byla pozdější Jugoslávie, kterou tvořily státy: Černá Hora, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Makedonie, Srbsko a Slovinsko. Slovinec Milan Vidmar a Srb Boris Kostić byli významní světoví šachisté a generační vrstevníci Čechoslováka Durase.

Šachové okénko Rokycanského deníku

Řídí: Tomáš Zach, e-mail: zach.64.karez@seznam.cz

Zánikem Rakousko-Uherska se z jeho nadvlády vymanily i všechny jihoslovanské národy. Vytvořily stát pod názvem Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, což byla pozdější Jugoslávie, kterou tvořily státy: Černá Hora, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Makedonie, Srbsko a Slovinsko. Slovinec Milan Vidmar a Srb Boris Kostić byli významní světoví šachisté a generační vrstevníci Čechoslováka Durase.

Prof. dr. Milan Vidmar (1885 – 1962) vynikl v oboru elektrotechniky, který vystudoval na univerzitě ve Vídni. V rodné Lublani založil elektrotechnickou fakultu na univerzitě, kde také přednášel. Patřil k předním světovým hráčům 20. let 20. století. V r. 1950 mu kongres FIDE udělil titul velmistra. Je jednou z významných osobností národa Slovinců.

135

136

137

Bílé kameny na diagramech vedl Milan Vidmar, který byl právě na tahu. V č. 135 má napadeného Sa7, uhodnete tah bílého? V č. 136 ustoupil černý napadenou dámou na pole d6, jak pokračoval bílý? V č. 137 dominantní Jd6 napadal současně tři figury černého, ten vsadil vše na zoufalý útok. Jako poslední se z dosahu jezdce vymanila černá dáma (Df5-f4), která teď hrozí matem na h2. Jenomže poslední slovo měl Milan Vidmar a krásně zvítězil. Jak to provedl?

Řešení: 132: 1...c4! a černý získá figuru, po 2. Da4 vyhrává např. 2...Jc3, Speijer – Duras, Hilversum 1903.

133: 1...Vxg5! a černý útok prorazí, bílý král kolem sebe nemá žádné obránce. Např. 2. hxg5 Jxd5 3. Sxd5 Dxg5! 4. Sxa8 Sg4 nebo 4...Sh3 s výhrou, Petzold – Duras, Barmen 1905.

134: 1...c3! 2. Vxd3 exd3 3. Je4 d2! a černý vyhraje, pěšci se nedají zastavit. Po 4. Jxc3 přijde 4...Vxc3, Marshall – Duras, Vídeň 1908.

Vyřešili: Blatná: RNDr. Ing. Fr. Šefrna. **Bosanski Šamac:** Ing. E. Zaimbegovič. **Brno:** Mgr. J. Kalendovský, Ing. St. Krejčíř, J. Závodná. **Hrádek u Rokycan:** Mgr. V. Zdráhal. **Kolín**: J. Kalík. **Plzeň:** Ing. V. Daněk, Ing. M. Kubát, Ing. J. Petrtýl, MUDr. J. Soutner. Ing. L. Šantora. **Praha:** MUDr. V. Bernášek, Ing. J. Jelínek, RNDr. M. Petr, Ph.D. **Zdice:** JUDr. V. Klíma. **Zlín:** Ing. I. Skoba.

Příští okénko: sobota 3. 4.

Vyškovský deník: Na 64 polích

Na 64 polích

Březnová desítka. Ratingy nejlepších šachistů světa k 1. březnu 2021: 1. Magnus Carlsen (Norsko 2847), 2. Fabiano Caruana (USA 2820), 3. Ding Liren (Čína 2791), 4. Jan Nepomnjaščij (Rusko 2789), 5. Levon Aronian (Arménie 2781), 6. Alexander Griščuk (Rusko 2777), 7. Anish Giri (Nizozemí 2776), 8. Šakrijar Mamedjarov (Ázerbájdžán 2770), 9. Wesley So (USA 2770), 10. Teimour Radjabov (Ázerbájdžán 2765). Nejlepší český šachista David Navara je ve světovém žebříčku na 39. místě (2697).

Velká cena Šachového svazu ČR. Soutěž ve formátu online pokračovala v sobotu 27. února 2021 za účasti 36 hráčů i hráček. Platbu za účast ve výši 100 korun lze provést pouze kartou. Dle propozic je finančně ohodnoceno prvních 20 míst. Výsledek: 1.-4. Martin Hollan, Daniel Kožůšek, Marek Karas, Richard Mládek 5,5 (7), 5.-7. Jan Soural, Josef Kratochvíl, Pepa Bednařík 5, 8.-9. Petr Souček, Tobiáš Svačina 4,5 atd. Pokud se chcete stát partnery online soutěží ŠSČR, ozvěte se sekretariátu ŠSČR (na e-mail sekretariat@chess.cz).

Zpráva z Vyškova. Již 17. šachový turnaj s hracím tempem 2x 7 minut s bonusem 5 sekund za tah proběhl za účasti 19 hráčů na serveru liches.org ve středu 3. března 2021. Zvítězil s plným počtem bodů 7 (7) teprve sedmnáctiletý Matěj Hrabal z oddílu šachů SK Prostějov. Jak ale konstatují pořadatelé: „Jeho bezchybný výkon poskytovatel služby vyhodnotil jako porušení smluvních podmínek s Lichess a výsledky hráče zrušil." Na 2. místě skončil ziskem 5,5 bodu dvanáctiletý brněnský talent Tadeáš Hladký (Jezdci Jundrov), bronz za 4,5 bodu získal Jaroslav Trávníček (ŠK Sulimov). Nejlepším z hráčů okresu Vyškov byl Lubomír Janíček (ŠK Merta Slavkov) se 4 body.

Odešel šachista. Ing. Antonín Vacek (23. 5. 1949 – 16. 2. 2021) pocházel z Čech. V roce 1971 přijel do Ostravy studovat na Vysoké škole báňské. Postupně hrával za družstva TJ Vítkovice, VOKD Poruba, Viktorii Bohumín, pak za HM Ostrava v extralize a Slavoj Poruba v lize národní. Měl náročnou práci, i přesto se posledních 12 let věnoval v oddíle TJ Ostrava, kde zakotvil naposledy, trenérské práci s mládeží. Byl všemi oblíbený a bude Ostravákům velmi chybět.

Rekordman hry naslepo. 5. března oslavil 33 let velmistr Timur Garejev, Jeho zásluhou se dostal Taškent (hlavní město Uzbekistánu) do Guinessovy knihy rekordů! Garejev je držitelem rekordu ve hře naslepo na 48 šachovnicích.

Čtení pro šachisty. Na webu ŠSČR naleznete pravidelnou rubriku „Šachové čtení na víkend", která přináší výběr nejzajímavějších článků se šachovou tématikou. Během února vyšlo v této rubrice upozornění na filozofické zamyšlení nad seriálem „Dámský gambit", dále třeba vzpomínky na památný souboj Garriho Kasparova se superpočítačem Deep Blue, povídání o Věře Menčíkové nebo článek o Mistrovství světa firemních týmů. **(kal)**

15. – 19. března 2021:

Šachové čtení na víkend: Magnus Carlsen znovu sezval světovou špičku

Co se odehrálo v šachovém světě během uplynulého týdne? Lidové noviny připomněly online turnaj pro nejlepší světové hráče Magnus Carlsen Invitational a zprávu o turnaji na virtuální šachovnici, jen trochu jiné kategorie, pak přinesl i list Náš region Berounsko – Rokycansko. Vyškovský deník připravil rozhovor s novým předsedou Výkonného výboru okresního šachového svazu Karlem Hruškou. Tématem jsou nejen první úkoly výboru, ale také to, jak motivovat děti k hraní šachu.

Lidové noviny: Příběh podivnější než fikce

Média se soustředí primárně na negativní zprávy – konflikty, katastrofy a chmurné výhledy. Pozitivní příhody se přihazují jen do počtu na poslední stránky novin nebo poslední minutu televizních zpráv, aniž by přitom mohly cokoli reálně dovyvážit. Oním povznášejícím příběhem na konec se v posledních týdnech stala romská šachistka Agáta Berková.

Sedmidílná minisérie The Queen's Gambit (Dámský gambit) pracuje se zcela vymyšleným příběhem FOTO NETFLIX, FOTO NA TITULNÍ STRANĚ DIVEMAKY.SK

Příběh podivnější než fikce

Média se soustředí primárně na negativní zprávy – konflikty, katastrofy a chmurné výhledy. Pozitivní příhody se přihazují jen do počtu na poslední stránky novin nebo poslední minutu televizních zpráv, aniž by přitom mohly cokoli reálně dovyvážit. Oním povznášejícím příběhem na konec se v posledních týdnech stala romská šachistka Agáta Berková. Jedenáctiletá dívka vyrůstala v osadě bez elektřiny a teplé vody, přesto dnes poráží i solidní dospělé hráče, a dokonce remizovala se šachových velmistrem Anatolijem Karpovem. Talentovaná šachistka je fascinujícím úkazem nejenom kvůli kontrastu nízkého věku a vysokého intelektu, ale i tím, že šachy jsou převážně „mužský sport" a navíc sport „vyšších bílých vrstev". Její identita jde téměř proti všemu, s čím jsou šachy stereotypně spojené. I to, že ji trénuje její otec Milan Berko, který se sám naopak šachy naučil až v pětadvaceti letech, nezapadá do běžného obrazu, kdy elitní děti mají elitní péči.

Příběh Agáty Berkové dokazuje, že dar může mít kdokoli a rozvoj nepřichází jen pomocí standardních postupů a neodehrává se v běžném prostředí. V paměti se ještě vynoří dva roky starý podobný příklad 13leté romské běžkyně Annamárie Horváthové, která v odrbaných balerínách předběhla své lépe vybavené soupeřky v celostátním závodě na trati na 750 metrů. Lidé jí začali přezdívat Forrest Gump podle filmu, v němž mentálně zaostalý mladík utíkal před šikanou a nechápajícím světem tak rychle, až se stal fotbalovou hvězdou a později ikonou, jež údajně spustila americkou mánii joggingu.

Doopravdy se to nestalo

Snaha naroubovat čiší reálný život do syžetu známého fiktivního (a navíc satirického) filmu byla u Annamárie dosti nespravedlivá, protože jediným handicapem této dívky je chudoba. Vyrůstala v zapadlé romské osadě se šestnácti příbuznými v jednom nuzném domku. U šachistky Agáty Horváthové zase lidem okamžitě vytane na mysli nedávný seriálový hit *The Queen's Gambit* (Dámský gambit, Netflix). Zde hrdinku Beth Harmonovou v sirotčinci učí hrát šachy zamlklý starý kotelník. V patnácti letech, poté co je adoptována, se pustí do hraní šachů i soutěžně a velmi rychle dokonce i profesionálně. Většinu svého života přitom neměla vlastní šachovnici, figurky, ani reálné soupeře a partie si přehrávala pouze v hlavě. Beth postupuje famózním způsobem na státní, federální i světovou úroveň a ničí tím ega nadutých mužských soupeřů, kteří si nedovedou připustit, že je porazila nezletilá a velmi netuctově půvabná dívka.

Při sledování *Dámského gambitu* většinu diváků, kteří nejsou podrobně seznámeni s dějinami šachu, napadá, že takto neuvěřitelný příběh, odehrávající se na přelomu 50. a 60. let, musí být podle skutečných událostí. Autenticitu podporuje pečlivá výprava a kostýmy. Příběh totiž při vší vypravěčské suverenitě působí, jako by šlo o konjunkturálně žádaný příběh o ženské emancipaci, a právě reálný předobraz by mohl ospravedlnit jeho existenci.

Skutečnost je však ještě složitější. Seriál je adaptací stejnojmenné knihy z 80. let, kterou napsal šachista a jinak hlavně sci-fi autor Walter Tevis (zemřel roku 1984). Vycházel z reálných příběhů mužských šachistů, především Bobbyho Fischera, Borise Spasského a již zmiňovaného Anatolije Karpova a obohacení děje o ženský element nezamýšlel jako propagandistický krok, ale zdůraznění motivu vyloučenosti géniů z běžné společnosti.

Proč je málo šachistek

Šachový velmistr Dylan Loeb McLain ve sloupku pro New York Times navíc seriál hodnotí jako nesmírně přesný v zachycení dobové atmosféry, včetně mužského nepřátelství vůči ženským hráčkám. Ostatně i výzkum Oxfordské univerzity z roku 2008 došel k tomu, že mezi nejlepšími hráči světa je tak málo šachistek nikoli proto, že by byly méně inteligentní, ale proto, že se cítí odpuzeny nepřátelským mužským prostředím a nejsou v hraní šachů na vrcholové úrovni povzbuzovány svým okolím.

Případ Agáty Berkové ale ukazuje, že realita může být ještě podivnější a neuvěřitelnější než fikce. Představme si jen reakce, které by přišly, kdyby Netflix udělal seriál o nezletilé romské šachistce z chatrče – kolik by se vzedmulo obvinění z nerealistické kýčovitosti. Je to ale stejné jako se západem slunce – pokud ho vidíme v přírodě, nikdy to není kýč, ale je to krásné samo o sobě. Kýč vzniká až lidským zásahem, přetvořením a zneužitím, přílišným zjednodušením, touhou dosahovat silného efektu lacině jednoduchými prostředky. Výhodou Agáty Berkové však je, že z ní její otec nechce mít profesionální velmistryni. Šachy bere jen jako prostředek k lepší integraci do společnosti, nikoli jako způsob, jak se posedlostí hrou oddělit od reality ostatních lidí. Její život se tedy může vyvíjet jakkoli, ale žití v kýči jí nehrozí.

Filmový publicista, šéfredaktor serveru Kinobox.cz a zakladatel webu Ještěvětšíkritik.cz.

[Vyškovský deník: Chybí nám partie tváří v tvář, říká Karel Hruška, nový šéf šachistů Vyškovska]

V nelehkém období praktického zákazu přímé sportovní činnosti začal v lednu pracovat nový výkonný výbor okresního šachového svazu. Ke změně vedení došlo prakticky po deseti letech a doba zřejmě trochu pozmění i charakter jeho práce. „Veškeré naše aktivity jsme byli nuceni přesunout do online prostoru. Začali jsme organizovat online šachové turnaje, a také tréninky teď probíhají u počítačů," upozornil nový předseda výkonného výboru Karel Hruška.

Lidové noviny: Koncovka mistra světa

Magnus Carlsen Invitational je dalším online turnajem pro hráče absolutní světové špičky a pár dalších šťastných pozvaných. Po deseti kolech základní části (posledních pět se hrálo včera večer po uzávěrce této rubriky, výsledky najdete na facebookové stránce Chess Café) vedl turnaj Anish Giri s 8 body, před 7,5bodovým Magnusem Carlsenem a 6,5bodovými Wesleyem Soem a Hikaruem Nakamurou. O postup do playoff osmi nejlepších bude ještě lítý boj.

Koncovka mistra světa

PAVEL MATOCHA

Magnus Carlsen Invitational je dalším online turnajem pro hráče absolutní světové špičky a pár dalších šťastných pozvaných. Po deseti kolech základní části (posledních pět se hrálo včera večer po uzávěrce této rubriky, výsledky najdete na facebookové stránce Chess Café) vedl turnaj Anish Giri s 8 body, před 7,5bodovým Magnusem Carlsenem a 6,5bodovými Wesleyem Soem a Hikaruem Nakamurou. O postup do playoff osmi nejlepších bude ještě lítý boj.

ŠACHY

Soustřeďme se dnes na světovou jedničku a mistra světa Magnuse Carlsena, jehož jméno turnaj nese a peníze jehož firem jsou v této sérii online turnajů dávány všanc. Duel s francouzským šampionem zahájil Carlsen lehce komickým prvním tahem (1.c3), ale záhy zahájení vplulo do vod francouzské obrany. Černému se vyrovnat pozici úplně nepodařilo, jak už tomu ostatně ve francouzské bývá, a stál celou partii hůře, ale obranyschopně. Podívejme se na koncovku, která se zdála jen nepatrně lepší pro bílého, přesto se obranná linie Maxima Vachier-Lagraveho zhroutila během několika tahů.

Carlsen – Vachier-Lagrave
MC Invitational 2021

28.Vc8 Vc7 29.Va8 Pro danou pozici naprosto logickými tahy obsadila bílá věž poslední řadu, kde svázala černého jezdce a napadla pěšce a7. Černá věž naopak získala pod svoji kontrolu volný c-sloupec.

29...Jf6? Vypadá to neuvěřitelně, ale tento další zcela logický tah (černý vylepšuje postavení svého jezdce, který stál na okraji šachovnice mimo hru, zatímco z pole f6 může skočit na nádherné pole e4), je rozhodující chybou partie. Nutné bylo zahrát hned 29...Sxe5, aby měl černý čas prchnout nejen králem, ale i jezdcem z poslední řady. Vylepšení druhého jezdce na h-sloupci mělo počkat.

30.b5! Ke7 31.Jg6+ Kd7 32.Jde5+ Sxe5 33.Jxe5+ Ke7 34.Sd2 a černý se vzdal, protože nemá obrany před 35.Sb4+ s vynuceným ústupem krále na poslední řadu a dalším 36.Jc6. **1-0**

Druhá hezká koncovka z dílny mistra světa je z jeho partie s Davidem Antonem Guijarrem. Poučná je především trpělivost, s jakou velmistr Carlsen ve věžové koncovce hledal příležitosti, jak využít slabin v obraně černého. Bílý král se přitom proběhl po šachovnici tam a zpět.

Carlsen – Anton Guijarro
MC Invitational 2021

56.Va8 Na první pohled snadno vyhrávalo 56.Vb8+ Kc6 57.Vb5 s dalším 58.Vxc5+. Jenže černý by vložil 57...Vxd3 a pohodlně udržel remízu. Mistr světa si té výmluvy Vxd3 zjevně všiml až na poslední chvíli, a tak pokračoval v manévrování a hledání plánu.

56...Vd7 57.Ve8 Vd6 58.Ve7 Kc6 59.Vf7 Bílý posadil věž na nejaktivnější pole, odkud napadá dva slabé pěšce v černém táboře...

59...Kb6 60.Kb3 a vydává se králem na pole g6.

60...Kc6 61.Kc2 Kb6 62.c4 Kb7 63.Kd2 Kc8 64.Ke2 Kd8 65.Ke3 Jenže přesun krále na g6 má háček – bílý musí krýt slabého pěšce d3. Nejdřív tedy bude muset vrátit věž do domácího tábora.

65...Kc8 66.Vf8+ Kd7 67.Vh8 Ke7 68.Va8 Kd7 69.Va5 Kc6 70.Va3 Kd7 71.Kf3 Ke7 72.Kg4 Kf7 73.Kh5 Vd8? Pod tlakem tikajících hodin i horší pozice mladý Španěl chybuje. Po správném 73...Kg7 by jeho pozice byla stále obranyschopná.

74.Va7 Vh8+ 75.Kg4 Vc8 76.Vc5 Ke7 77.Vxc5 Černý pěšec padá.

77...c6 78.Kf3 Kd6 79.Va5 Vh8 80.c5+ Kc7 81.Va7+ Kb8 82.Vf7 Vh6 83.Ke3 Kc8 84.Kd2 Kd8 85.Kc3 Bílý král obíhá šachovnici zase na druhou stranu, aby si vzal pěšce c6. To černý už nechtěl vidět a vzdal se. **1-0**

Náš region Berounsko – Rokycansko: Šachový turnaj k MDŽ uspořádali v Jincích

Po úspěšném únorovém turnaji se uskutečnil druhý online turnaj, který byl tentokrát věnován svátku žen.

Šachový turnaj k MDŽ uspořádali v Jincích

Po úspěšném únorovém turnaji se uskutečnil druhý online turnaj, který byl tentokrát věnován svátku žen.

Pořádal ho opět šachový oddíl Pionýrské skupiny Jince. Vítězem uzavřené akce určené jen pro členy spolku se stal tentokrát Tomáš Brotánek z Komárova na Berounsku. Druhé místo obsadil David Vošický z Březových Hor. Jako třetí se umístil opět jinecký žák Antonín Mezera, který hned v prvním kole porazil vítěze minulého turnaje.

Tato akce byla úspěšným pokusem o zpestření distanční činnosti Pionýrské skupiny Jince a jejího šachového oddílu, který se jinak soustřeďuje na online schůzky a korespondenční šachové soutěže. ■ **Miroslav Maršálek**

Foto: Miroslav Maršálek

Vpravo vítěz turnaje Tomáš Brotánek z Komárova. Snímek je z posledního turnaje, který se uskutečnil za přísných hygienických opatření v klubovně Společenského centra v Jincích v listopadu.

Svitavský deník: Valašské šachy jako unikátní dar

Zakladatel Kultury evropského venkova slavil jubileum 80 let. Čestný občan Bystrého u Poličky a zakladatel projektu Kultura evropského venkova Bert Kisjes obdržel k narozeninám originální dárek.

22. – 26. března 2021:

Šachové čtení na víkend: Giri na návštěvě u Carlsena uspěl, v Blansku se chystá šachová výstava

Nevíte, co si přečíst tento víkend? Tady jsou naše šachové tipy: Lidové noviny informovaly o vítězství nizozemského velmistra Anishe Giriho na online turnaji Magnus Carlsen Invitational. Zatímco Girimu se v poslední době daří a je jedním z favoritů nadcházejícího turnaje kandidátů, světová jednička Magnus Carlsen se herně trápí. Příznivci historie by pak měli zpozornět, protože v Muzeu Blanenska se chystá výstava Šachové příběhy. Pořadatelé počítají s offline i online variantou, jak se dočtete v článku na webu města Blanska.

Lidové noviny: Geroj, geroj Giri

V covidovém roce je stále v mimořádné formě nizozemský velmistr Anish Giri, který po bodově sdíleném prvním místu na prvním letošním superturnaji ve Wijk aan Zee (po tie-breaku byl nakonec druhý) vyhrál o tomto víkendu finále online turnaje Magnus Carlsen Invitational. Naproti tomu mistr světa Magnus Carlsen je ve formě byznysově, jeho firmy zaměřené na online šachy rostou, ale šachově se již delší dobu hledá. Vzpomenete si, kdy naposledy vyhrál nějaký turnaj? Přitom v roce 2019 a předešlých naopak téměř nebylo turnaje, který by nevyhrál.

Geroj, geroj Giri

PAVEL MATOCHA

V covidovém roce je stále v mimořádné formě nizozemský velmistr Anish Giri, který po bodově sdíleném prvním místu na prvním letošním superturnaji ve Wijk aan Zee (po tie-breaku byl nakonec druhý) vyhrál o tomto víkendu finále online turnaje Magnus Carlsen Invitational. Naproti tomu mistr světa Magnus Carlsen je ve formě byznysově, jeho firmy zaměřené

ŠACHY

na online šachy rostou, ale šachově se již delší dobu hledá. Vzpomenete si, kdy naposledy vyhrál nějaký turnaj? Přitom v roce 2019 a předešlých naopak téměř nebylo turnaje, který by nevyhrál.

Právě skončený online turnaj Magnus Carlsen Invitational můžeme brát i jako předzvěst turnaje kandidátů mistrovství světa, jehož druhá polovina se bude dohrávat již příští měsíc v ruském Jekatěrinburgu. Po prvním polocase jsou v čele peletonu kandidátů ruský velmistr Jan Něpomňaščij a francouzská jednička Maxime Vachier-Lagrave a ve skupině pronásledovatelů za nimi je i již zmíněný Anish Giri. A zatímco Vachier-Lagrave se letos propadá (ve Wijk aan Zee skončil až předposlední), Giri i Něpomňaščij hrají ve velké pohodě a budou v Jekatěriburgu hlavními favority.

Na Magnus Carlsen Invitational se spolu střetli ve finále, když ruský velmistr vyřadil v semifinále mistra světa Carlsena a nizozemský hráč ukončil cestu doposud vedoucímu muži celé série Champion Chess Tour Wesley-mu Soovi. Finálový duel se rozhodoval až v bleskovém tie-breaku, ve kterém měl Giri pevnější nervy a po zásluze zvítězil.

Podívejme se na druhou partii z druhého hracího dne finále, kde v hodně ostré sicilské vyhrál Anish Giri, v Holandsku žijící syn ruské matky a nepálského otce, díky lepší domácí přípravě prakticky ze zahájení.

Giri–Něpomňaščij
Magnus Carlsen Invitational 2021

1.e4 c5 2.Jf3 e6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jc6 5.Jc4 Dc7 6.Se3 a6 7.g4! h6 8.h4 Jf6 9.Jxc6 bxc6 10.Df3 d5 11.g5 hxg5 12.hxg5 Vxa1 13.Dxa1 Jg4 14.Sd2 Sb7 15.Dh3 Je5 16.0-0-0 d4 17.Jb1 c5 18.f4

Ostrá a pro černého nebezpečná pozice, kterou Giri znal ještě z domácí přípravy, zatímco Něpomňaščij nikoliv a její řešení v rapidovém čase za šachovou deskou nenašel.

18...Jc6? Rozhodující chyba partie, po které již bílý nedá soupeři ani nejmenší šanci na záchranu. Nutné bylo neintuitivní 18...Jg6 s ideou se po tahu 19.f5 zase vrátit jezdcem na pole e5. A na případné 20.g6 by mohl černý zahrát 20...f6 s dalším 21...exf5 a měl by obranyschopnou pozici. Po tahu v partii bude mít z pozice už jen trosky, které nelze uhájit.

19.g6! 0-0-0 Když má černý f pěšce ještě na čtvrté řadě, tak černý nemůže hrát 19...f6 jako v předešlé variantě, protože by přišlo 20.Dxe6+ a černý král uvízne v centru (kdyby byl pěšec již na poli f5, tak by se vlastní dámě pletl v cestě a toto brání by nebylo možné).

20.gxf7 Dxf7 21.Sc4 Kb8 22.Sxe6 Dc7 23.Sc4 Ka7 24.Ja3 Jb4 25.Ve1 Se7 26.Kb1 Ve8 27.e5 Sd8 28.Sb3 g5 29.Jc4 gxf4 30.Sxf4 Jd5 31.Sd2 Dg7 32.Jd6 Vh8 33.De6 Sh4 34.Vf1 Jc7 35.Dc4 Bílý hrozí vzít na c5 s šachem, a tedy i následným dobráním dalšího pěšce (d4).

35...Dxe5 36.Jf7 Dh2 37.Dxc5+ Kb8 38.Dxd4 Vc8 39.Sf4 Sg3 40.Sxg3 Dxg3 41.Db4 a černý se vzdal (má dva pěšce méně, slabého krále, visí mu věž a hrozí mu Jd6 s útokem na střelce na b7). **1-0**

[Muzeum Blanenska: Výstava Šachové příběhy bude! Necháme se překvapit, jestli on-line, nebo naživo]

Z webu Blansko.cz: „Už v minulém roce jsme se ve spolupráci s nadšenými příznivci královské hry a zejména Vlastíkem Chládkem pustili do přípravy výstavy Šachové příběhy. Rok se s rokem sešel, situace se nijak nezlepšila, ale rozhodli jsme se nevěšet hlavu a výstavu letos uskutečnit. V multimediální síni výstavu nachystáme, abychom byli připraveni pro případ, že otevřeme. Pokud ne, o výstavu nepřijdete.“

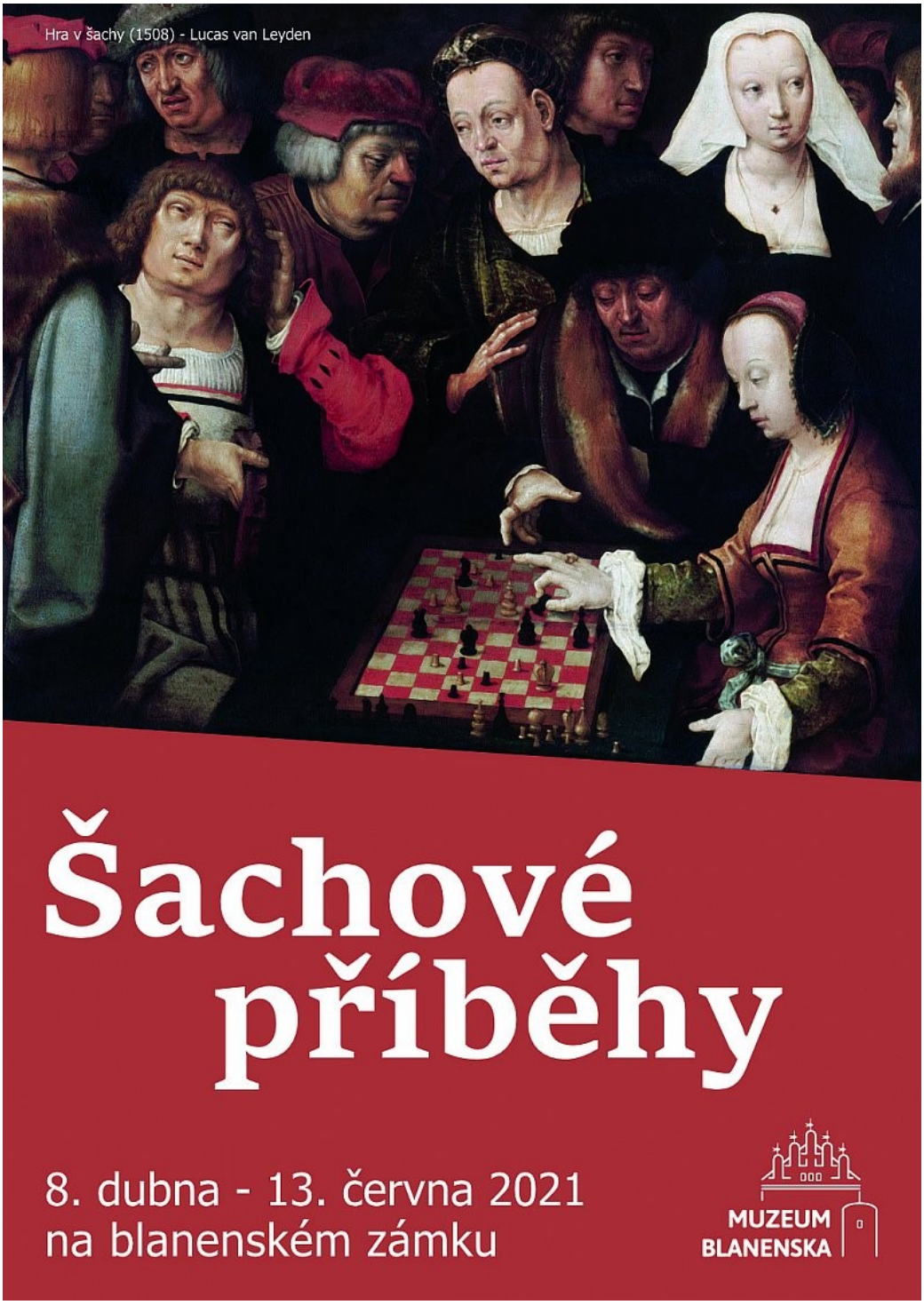

Rexter.cz: Kde si zahrát šachy proti počítači a pro dva online a zdarma

Šachy jsou velmi oblíbenou deskovou hrou pro dva, při které rozhodují o úspěchu pouze schopnosti hráčů. Populární jsou samozřejmě i v Česku, ve velké míře se hrají po internetu.

Vyškovský deník: Na 64 polích

Na 64 polích

Vyškov. Ve středu 10. března se konal již 19. online turnaj tradičně na 7 kol s tempem 2 x 7 minut plus 5 sekund za tah. Bojovalo 17 šachistů. Výsledek: 1. Jiří Zapletal (Zábřeh) 6(7), 2. Tadeáš Hladký (Jezdci Jundrov) 5,5(6) – porazil sice vítěze, ale hrál až od 3. kola, 3. Miroslav Jandl (TJ Bojkovice) 5 bodů. Dvaadevadesátiletý veterán prohrál jen s oběma vítězi a drží si dobrou formu. Solidním 5. místem ziskem 4,5 bodu na sebe upozornil třináctiletý vyškovský talent Patrik Pukowietz (SK Vyškov).

Velká cena. Šachový svaz České republiky pořádal v sobotu 13. března čtvrtý turnaj online, kterého se zúčastnilo 37 hráčů. Výsledek: 1. Daniel Kožúšek 7, 2. Martin Hollan 5,5, 3.-7. Pepa Bednařík, Jaroslav Bureš, Radim Dostál, Marek Karas a Ondřej Kraus 5 bodů.

Novotný Glass. První Online ligový pohár pokračoval 4. kolem v neděli 14. března 2021. Stav po 4. kole: 1. Moravská Slavia Brno 13, 2. Beskydská šachová škola Frýdek-Místek A 12, 3. Desko Liberec 11,5, 4. Lysá nad Labem 11, 5. MIZNERchess 10,5, 6. ŠK Staré Město 10, 7.-8. SK OAZA Praha, SK OAZA Praha juniors 9, 9. Tatran Litovel 8 bodů atd. Do závěrečného play-off postoupí nejlepších 8 týmů po 7 kolech. Zatím hraje 18 týmů a nejúspěšnějším jednotlivcem je po 4. kole Marek Míča z Beskydské šach. školy.

Pro šachové filatelisty. Aukční dům Burda Auction chystá v sobotu 27. března velkou online aukci s mnoha položkami na téma šachy ve filatelii. K nejzajímavějším patří vzácné razítko z šachové olympiády v Buenos Aires 1939, velká sbírka přibližně 300 kusů celistvostí na téma Československo/ČR 1933 – 2010 včetně nejstaršího českého šachového razítka z Mnichova Hradiště 1933, velká sbírka na téma šachové olympiády a mnoho dalšího. V případě zájmu aktivně se zúčastnit aukce, je nutné se na stránkách aukčního domu nejprve zaregistrovat a následně se přihlásit do Burda Live Bidding. Přihazovat na jednotlivé položky lze již nyní.

Zemřel Jiří Gregor. Další obětí koronaviru mezi šachisty se stal Mistr FIDE Jiří Gregor, narozen 26. 1. 1965 – zemřel 9. března 2021. Jako bohém, podnikatel a především výborný blicař patřil mezi legendy pražského šachu. V současnosti byl platným a všemi oblíbeným členem klubu Šachy Praha 4. Čest jeho památce!

Šachy – hra královská. Studie provedená v USA ukázala, že šachy dokáží rozvíjet děti účinněji než jiné logické hry nebo počítačové hry. Šachy jsou zřejmě účinnější i než tradiční způsob výuky, neboť italská studie ukázala, že i žáci, kteří měli jednu hodinu matematiky nahrazenou výukou šachu (měli o jednu hodinu matematiky méně), měli lepší výsledky v matematických testech než žáci, kteří byli vzděláváni pouze v matematice. Nepodařilo se identifikovat jeden či dva faktory, které způsobují, že šachy jsou tak efektivním nástrojem při rozvoji dětí. Zřejmě se jedná o souhrn víc faktorů. které jsou „královsky" namíchány. Převzato ze serveru Šachové školy Hříbata v Brně. **(kal)**

29. března – 2. dubna 2021:

Šachové čtení na víkend: razítko z olympiády v Buenos Aires vydraženo za 145 tisíc

Tento týden se v šachovém čtení vydáme především do regionů. V Praze vydražili nejdražší šachovou filatelii na světě, jde o poštovní razítko z olympiády v Buenos Aires z roku 1939. Nový majitel za něj zaplatil 145 tisíc korun, informovaly Lidové noviny. Smutná zpráva naopak přišla z Lysé nad Labem. V polovině března zemřel ve věku 77 let dlouholetý předseda a zakladatel novodobé historie lyského šachového klubu Petr Saeckl. Vzpomínku na něj zveřejnil web Nymburský deník.

Lidové noviny: Nejdražší šachová filatelie

Pražský aukční dům Burda vydražil o tomto víkendu nejdražší šachovou filatelii na světě. Není to známka, ale poštovní razítko z šachové olympiády v Buenos Aires z roku 1939 a prodáno bylo za 145 tisíc korun.

Nejdražší šachová filatelie

PAVEL MATOCHA

Pražský aukční dům Burda vydražil o tomto víkendu nejdražší šachovou filatelii na světě. Není to známka, ale poštovní razítko z šachové olympiády v Buenos Aires z roku 1939 a prodáno bylo za 145 tisíc korun.

ŠACHY

Šachová razítka jsou paradoxně staršího data než šachové poštovní známky. První šachová známka byla vydána až roku 1947 v Bulharsku – emitována byla k Balkánským hrám a je na ní bílý šachový jezdec na červeném pozadí. Naproti tomu za první šachové razítko je považován štempl německé firmy Schachbrett z Borstendorfu pro jejich firemní korespondenci z roku 1929.

Nejcennějším ale není to nejstarší, ale o deset let mladší razítko z Argentiny z šachové olympiády z roku 1939. Jeho vzácnost je dána skutečností, že v průběhu olympiády vypukla první světová válka, a tak se pohledy a dopisy s ním již do světa nedostaly. Podle dostupných informací se zachovalo pouze devět obálek a pohledů s jeho otiskem.

Ani legendární mistr světa Anatolij Karpov, který vlastní největší sbírku šachové filatelie na světě, jej ve sbírce nemá. Pamatuji si, že když jsem mu při jeho návštěvě Prahy v rámci zápasu ČEZ CHESS TROPHY 2005 říkal, že ho ve své sbírce má pražský šachista a filatelista Břetislav Modr, tak tomu odmítal věřit.

O tomto víkendu se Modrova filatelistická sbírka prodávala v dražbě a právě obálka s tímto razítkem z dopisu pro Augusta Victora Bousqueta, odeslaná 18. září 1939 z Buenos Aires, se v aukci vyšplhala nejvýše. Z vyvolávací ceny 35 000 Kč se nakonec dostala až na 145 000 Kč.

Z českých šachových razítek jsou nejvzácnější dvě z třicátých let. Jednak razítko používané k Durasovu sjezdu Ústřední jednoty československých šachistů v Mnichově Hradišti 1933, kde první šachová mistryně světa Věra Menčíková získala titul mužského mistra. A druhým mimořádně ceněným je razítko z šachové olympiády Praha 1931, a to přesto, že se jedná o falzum.

Nejdražší šachové razítko světa je z šachové olympiády z Buenos Aires z roku 1939. Otisků je jen devět na světě, tento se prodal tento víkend v pražské aukční síni Burda za 145 000 Kč.

Šachová olympiáda 1931, která se hrála v pražském paláci U Nováků ve Vodičkově ulici, žádné oficiální poštovní razítko neměla. Nicméně později, pravděpodobně v padesátých letech, si významný pražský sběratel a obchodník s šachovou filatelií Vít Paroulek nechal takové razítko vyrobit a orazítkoval s ním pár desítek dopisů, které začal postupně prodávat.

Dnes jde o raritu a svědectví o historii šachové filatelie. Zmíněný šachový mistr a filatelista Břetislav Modr v roce 2013 napsal, že toto razítko do svých sbírek marně shání i exmistr světa Anatolij Karpov. Autorovi této rubriky se před lety podařilo od dědiců Víta Paroulka vykoupit jeho šachovou pozůstalost a bylo v ní také asi deset obálek s otiskem razítka Šachová olympiáda Praha 1931.

Podobných ceněných pokladů je ale v šachové filatelii minimum, většinu šachových známek i razítek koupíte na burzách velmi lacino. Šachová filatelie se nesbírá kvůli penězům, jako investice svého druhu, ale z lásky k šachu a z touhy po poznávání jeho historie.

Dejme na závěr ještě slovo nebožtíku Břéťovi Modrovi, jehož sbírka šla tento víkend do světa: „Jsou specialisté na sbírání olympiád, mistrů světa, osobností se vztahem k šachu, šachových figurek nebo třeba diagramů. Jestliže původně byl šachový motiv k poznání jen z názvu razítka, dnes jsou to i zajímavá grafická díla. Jste-li sběrateli známek a razítek, vězte, že sbíráte umění."

Nejvzácnější české šachové razítko pochází z Durasova sjezdu Ústřední jednoty československých šachistů v Mnichově Hradišti 1933, kde první šachová mistryně světa Věra Menčíková získala titul mužského mistra.

Nymburský deník: Nestor lyského šachu Petr Saeckl vešel do Hádova domu

Když se v roce 1939 probudili tehdejší obyvatelé republiky do 15. března, ještě netušili, že to bude pro ně nejspíš jeden z nejhorších dnů jejich života. Když jsme se do patnáctého březnového rána probudili my v roce 2021, nikdo z nás netušil, že odpoledne přijde zpráva, která nás uvrhne do obrovského smutku. Zpráva, že v 77 letech dotlouklo srdce dlouholetého předsedy a zakladatele novodobé historie šachového klubu v Lysé nad Labem pana Petra Saeckla.

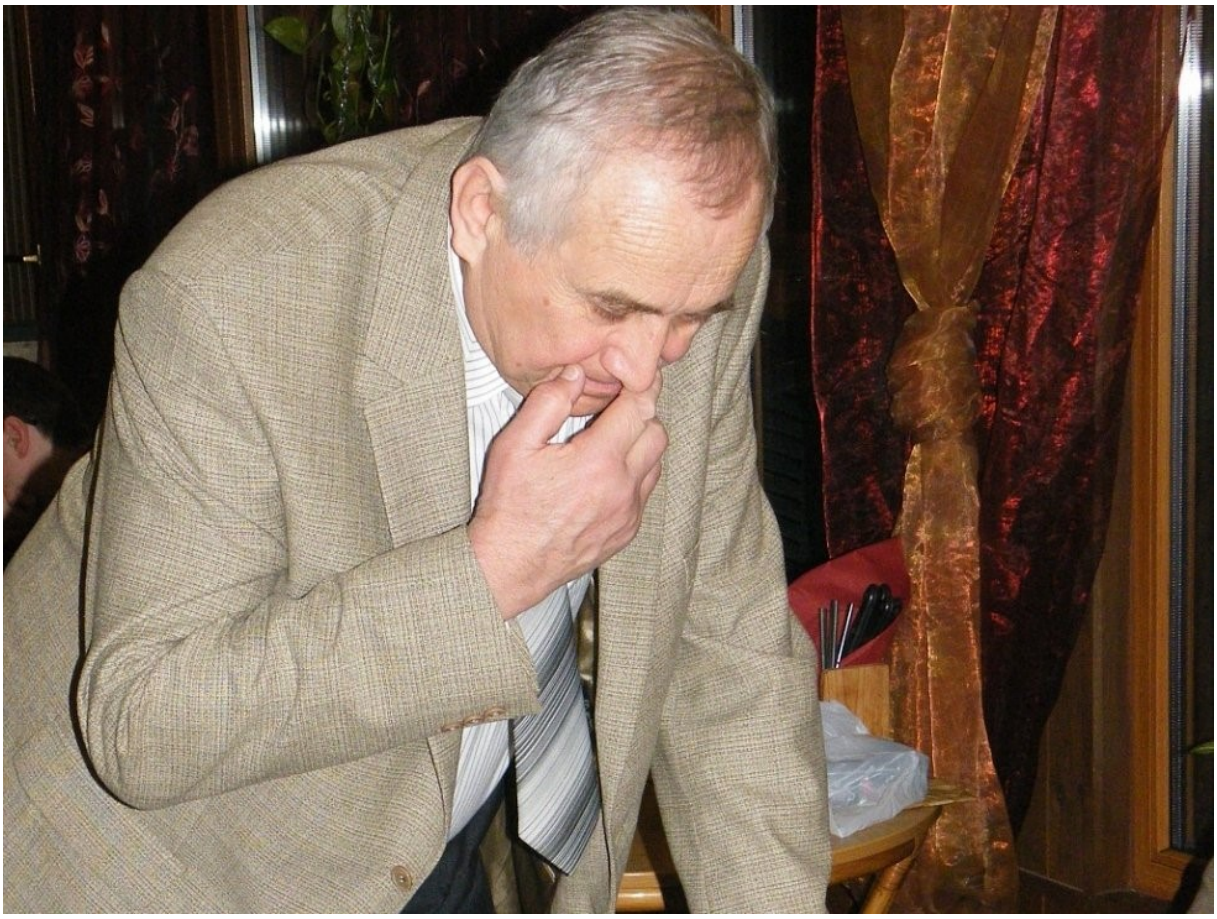

Hradecký deník: Šachové turnaje ve Věkoších si užívají senioři i děti

Krásně zrekonstruované krajské Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením se stalo nejen ozdobou Věkoš, ale i místem setkávání při akcích s hlavním dosahem v blízkém okolí.

ČTENÁŘ REPORTÉR deník

Šachové turnaje ve Věkoších si užívají senioři i děti

Krásně zrekonstruované krajské Centrum pro integraci osob ze zdravotním postižením se stalo nejen ozdobou Věkoš, ale i místem setkávání při akcích s hlavním dosahem v blízkém okolí. Po dobu rekonstrukce sokolovny se do něj například uchýlily seniorky – sokolky.

Nevšední aktivitou, podporovanou také Komisí místní samosprávy Věkoše-Pouchov a spolkem Senioři Hradec Králové, je veřejně přístupný šachový turnaj, odehrávající se v Centru v závěru každého roku. Jeho specialitou je účast aktivních šachistů i amatérů od mladších žáků po seniory, výjimkou nejsou ani čtyřgenerační rozdíly mezi k jedné šachovnici usedajícími vyznavači královské hry! Turnaj se tradičně chlubí účastí žákovských reprezentantů České republiky sourozenců Lady a Lukáše Zelbových z Plácek. Vždy však hlavně jde o přátelskou atmosféru, kterou mezi účastníky šachy dokáží vytvořit.

Bohužel, čtvrtý ročník turnaje se kvůli pandemii nemohl konat, ale organizátoři se těší, že se před Silvestrem 2021 zase setkáme.

Jiří Bielavský

Foto: Archiv spolku Senioři Hradec Králové

Vyškovský deník: Na 64 polích

Na 64 polích

Plát v Itálii. Turnaj First IM Mix Bassano se konal 17. až 21. března ve městě Bassano del Grappa. Hrálo se tempem 90 minut na partii s přídavkem 30 sekund za tah. Konečné pořadí: 1. Vitalij Bernadskij (Ukrajina) 8(9), 2.-3. Pier Luigi Basso (Itálie), Nicolas Checa (USA) 7,5, 4. Vojtěch Plát (ČR) 5,5, 5. Andraz Gregoric (Slovinsko) 4, 6.-8. Christoph Frick (Německo), Angela Flavia Grimaldi, Giuseppe Marasa (oba Itálie) 3. První čtveřice se honosí titulem velmistra.

Nový Bor postupuje. Evropský online klubový šachový pohár absolvovalo v 9 skupinách 90 týmů. Z českých byl mezi postupujícími do finále pouze Nový Bor (vítěz sk. B) ve složení Harikrishna 1,5-2, Vidit 6,5-7, Wojtaszek 7-8, Navara 5,5-6, Sasikiran 5,5-6, Ragger 6-7. Hrálo se tempem 15 minut na partii plus 5 sekund za tah.

Boskovice. Březnový turnaj „O putovní pohár SVČ" měl 14 účastníků. Hrálo se na 5 kol švýcarským systémem tempem 2 x 15 minut. Výsledek: 1. Jakub Molík (GPOA Znojmo) 5, 2.-3. Martin Rybáček, Lucie Rybáčková (oba Gambit Jihlava) 4, 4.-7. Jan Kotisa (Vyškov), Tadeáš Hladký (Jundrov), Marek Peroutka (GPOA Znojmo), Daniel Švagr (Zastávka) 3 atd.

Vyškov. Již 21. online turnaj se konal ve středu 17. března za účasti 20 hráčů. Výsledek: 1. Tomáš Čermák (MKS Vyškov) 6(7), 2. Tadeáš Hladký (Jundrov) 5,5, 3. Kristýna Dorazilová (SK Vyškov) 5 bodů.

Šachová výstava. Muzeum Blansko připravuje na dny 8. dubna až 13. června výstavu Šachové příběhy. V prvním z nich se dozvíte něco z historie šachu, zajímavé milníky a specifika hry. Ve druhém se dozvíte, který z blanenských starostů byl fandou šachu, nebo o blanenské šachistce, která hrála i proti naší ženské elitě. Třetím příběhem jsou informace k unikátní sbírce šachových mincí Vlastimila Chládka. Výstava bude buď naživo, nebo v závislosti na koronaviru on-line. Budou vystaveny též vzácné šachové knihy, poháry a medaile.

On-line víkend. V sobotní 5. Velké ceně, organizované Šachovým svazem ČR, startovalo 41 hráčů. Výsledek: 1. Pepa Bednařík 6(7), 2. Martin Hollan 5,5, 3.-9. Marek Karas, Daniel Kožůšek, Jaroslav Bureš, Josef Kratochvíl, Jan Soural, Jakub Šulc, Radim Dostál 5 bodů atd. Po nedělním ligovém poháru je stále nejúspěšnější Moravská Slavia Brno před Beskydskou šachovou školou A a Lysou nad Labem. V individuálních výsledcích vedou po 5. kole ziskem 4,5 bodu Jakub Roubalík a Vojtěch Straka – oba členové Moravské Slavie.

Jubileum šachisty. 6. dubna 2021 se dožívá 55 let Ing. Petr Trávníček, spiritus movens šachového dění nejen ve svém mateřském klubu ŠK Hodonín, ale i v širokém okolí. Vystupuje velmi úspěšně jako praktický hráč, trenér i rozhodčí. **(kal)**